

Հայաստանում ռիսկերի խելամիտ կառավարման մոտեցմանն աջակցող վերլուծական շրջանակ

2026-09-02

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ

Հայաստանում ռիսկերի խելամիտ կառավարման մոտեցմանն աջակցող վերլուծական
շրջանակ

Աշխատանքային փաստաթուղթ ԱՓ-2026-03

Անի Ասոյան, Ջարեդ Լաքսթոն

Համառոտագիր

Համավարակից ի վեր համաշխարհային տնտեսական միջավայրը բնութագրվել է իրար հաջորդող ցնցումներով պայմանավորված բարձր անորոշությամբ: Այս պայմաններում ՀՀ կենտրոնական բանկը 2024 թվականին ներդրել է գների կայունության ապահովման նպատակով ռիսկերի խելամիտ կառավարման մոտեցումը (Prudent Risk Management Approach to Price Stability, PRMAPS), որը հնարավորություն է տալիս առավել լիարժեք հաշվի առնել անորոշություններն ու ոչ գծային զարգացումները՝ դրամավարկային քաղաքականության մշակումը դիտարկելով որպես ռիսկերի կառավարման գործընթաց: PRMAPS-ը մի շարք բարելավումներ ունի գործող հիմնակարգի նկատմամբ, այդ թվում՝ բարձր անորոշության պայմաններում քաղաքականության ուղղորդումը, էքստրեմալ ռիսկերի աճող կարևորությունը, ինչպես նաև կենտրոնական բանկի վստահելիության դերը՝ սպասումների ձևավորման և դրամավարկային քաղաքականության արդյունավետության տեսանկյունից:

Համակարգի կիրառմանն աջակցելու նպատակով ներկայացվում է ներածին վստահելիության (EndoCred) մոդելը՝ որպես սցենարային վերլուծության հիմնական գործիքային մոդել: Հենվելով դասական եռամսյակային կանխատեսումների մոդելի (QPM) վրա՝ EndoCred-ն ընդլայնում է ավանդական հիմնակարգը՝ ներառելով դրամավարկային քաղաքականության էնդոգեն վստահելիությունը, գնաճի ոչ գծային դինամիկան և քաղաքականության փոխանցման առավել հարուստ մեխանիզմներ, այդ թվում՝ երկարաժամկետ տոկոսադրույքների դերը, ինչպես նաև վստահելիությամբ պայմանավորված ռիսկի հավելավճարի և դոլարայնացման ազդեցությունները, որոնք

առանձնահատուկ նշանակություն ունեն փոքր բաց տնտեսությունների համար: Թույլ տալով, որ վստահելիությունը փոփոխվի քաղաքականության արդյունքներին համապատասխան՝ մոդելը էնդոգենացնում է վերջինիս ազդեցությունը գնաճային սպասումների և քաղաքականության փոխանցումային մեխանիզմի վրա: Այս հատկանիշները մոդելը դարձնում են հատկապես կիրառելի արտաքին տատանողական պայմաններին ենթարկվող տնտեսությունների համար: Ընդհանուր առմամբ առաջարկվող հիմնակարգը գործնական վերլուծական հիմք է ապահովում ռիսկերի վրա հիմնված դրամավարկային քաղաքականության իրականացման և բարձր անորոշության պայմաններում քաղաքականության երկընտրանքների գնահատման բարելավման:

[Հայաստանում ռիսկերի խելամիտ կառավարման մոտեցմանն աջակցող վերլուծական շրջանակ](#)